

САБОТАЖЕ ПРЕД НОСОМ НЕМАЦА

Непосредно после капитулације старе југословенске војске у априлу 1941. године у војној касарни у Пожеги, у њеном кругу, као и поред путева и улица на прилазу граду, затекло се доста напуштеног југословенског наоружања. У кругу касарне било је доста топова, претежно хаубица од 105 милиметара, крагујевачке израде или израде чехословачке фабрике „Шкода“.

Крајем јуна и почетком јула 1941. године Немци су евакуисали наоружање из касарне. Сваког дана су топове отпремали на железничку станицу у Пожеги, одакле су их ноћу некуда одвлачили.

Тада сам био члан СКОЈ-а. Мој рођак Добривоје Марјановић био је тада члан Партије. Живели смо у истој кући и он ме је редовно обавештавао о припремама које Партија врши за дизање устанка. Тада је постојала партијска ћелија у којој су били Јован Стаматовић из Пријановића, Лазар Обреновић из Бакионице, Матија Ивковић из Пријановића и Добривоје Марјановић из Бакионице.

Ова партијска ћелија је одлучила да се на топовима које Немци извлаче из круга пожешке касарне почну вршити саботаже. Требало је брзо радити, јер су Немци сваког дана из круга касарне одвлачили онолико топова колико су у току једне ноћи могли да одвуку железничком композицијом. Одмах је формирана група која ће вршити ове саботаже. Групом је руководио Лазар Обреновић, а у групи су били још Добривоје Марјановић, Саша Стаматовић, Миљко Марковић и ја. Марковић је био родом из Сврачкова, радио је на железничкој станици као магацински радник и био је врло подесан, јер је као члан ове групе могао неопажено да мотри на евентуалну појаву немачких стражара.

Немци су натоварену композицију са топовима пребацивали ка епоредни копоек, који се налазио непосредно поред њива засејаних кукурузом. Немачке страже тада нису биле много оштре.

Ми смо сваког дана композицији са топовима прилазили из кукуруза. Пре тога увек смо постављали осматрача, који је уговорним знаком упозоравао на евентуалну опасност. Остали чланови групе улазили су у отворене вагоне и у погнутом стању брзо демонтирали нишанске справе, скидали затвараче и друге делове са топова. Скинуте делове најпре смо скривали у кукурузу, а касније смо их ~~ноћу~~ и бацали у Скрапеж.

Акција саботаже трајала је деоетак дана.

Највећи број топова који је товарен на железничкој станици у Пожеги био је неопозбљен за употребу.

Акције смо обично изводили у први мрак, а једном смо је извели уред бела дана,

Марко МАРЈАНОВИЋ